

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY:

Wskazywano w prasie polskiej...
Cena pojedynczego numeru 200.000 mk.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za każdą linię w jednym numerze...
Opłata za ogłoszenie w numerach...

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów...
Kopieściwo nadesłanych redakcji nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, UL. PAWIŃSKA...
Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje od dnia zmiany...

Zmiany w systemie monetarnym

Monety srebrne po 5 zł, 2 zł, 1 zł, nikiel po 50 gr., 20 gr., 10 gr.

Warszawa. Rada Ministrów na ostatnim posiedzeniu powzięła uchwałę w sprawie projektu zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianach postanowień, dotyczących systemu monetarnego. Zmiana przewiduje monety srebrne po 5 złotych, 2 zł., 1 po 1 zł., nikielowe po 50 gr., 20 gr. i 10 gr. Monety srebrne wybijane będą ze stopu, zawierającego na 1000 części wagi 750 części srebra i 250 części miedzi. Monety nikielowe wybijane będą z czystego niklu. Państwo wybija monety złote w miarę potrzeby bez ograniczenia. Monety srebrne do kwoty 8 zł. na każdego mieszkańca Rzeczypospolitej, monety nikielowe i brązowe do kwoty 4 złotych na każdego mieszkańca.

Poniżej podajemy wyszczególnione w rozporządzeniu prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie ustroju pieniężnego terminy wprowadzenia biletów Banku Polskiego, biletów i monet zdawkowych oraz wycofania marek polskich.
W r. 1924. Dnia 1 czerwca skarb państwa przystąpi do wymiany marek pol-

BIURO MERNICZE GEOMETRY PRZYSIĘGŁO K. ZALEJSKIEGO

Częstochowa, Nowy Rynek 2.
Przyjmuję roboty mierznicze, rzekowe i przydrożne.
Wykonowa komasacje, parcelacje, regulacje serwitucji, podział wspólnot, pomiar, górnicze, leśne, gospodarcze, ekspertyzy sądowe.
Wywłaszczenia i spory graniczne.
Cenowa kalkulacja i sporządzanie planów.

Wojniwość i polityczna niebezpieczność podczas której, wnoszona okrzyki przeciwko Staniom Jednoczonym, z powodu ustawy wymierzonej przeciw imigracji japońskiej. Opinia publiczna sympatyzuje z manifestantami i niezadowolona jest z komentarza ministra spraw zagranicznych, łagodzącego, znaczenie, treść protestu i roboty japońskie.

Zadania odszkodowawcze bolszewików

London. "Daily Telegraph" donosi, iż Sowiety żądają następujących odszkodowań z powodu popierania przez Sprzymierzonych kontroli w Rosji: 1) zwrotu złota wziętego przez rosyjskich kontrolowców z skarbu rosyjskiego oraz odszkodowania za remont zniszczonych budynków, kolei i kopalni. Suma odszkodowań za te zadania określają Sowiety na 1 miliard 221 milionów 316 tysięcy funtów sterlingów, 2) za szkody wyrządzone ofiarom kontroli żądają Sowiety miliard 159 milionów funtów sterlingów, 3) straty handlu rosyjskiego wskutek blokady, 4) wynikłego z tego powodu zastój w życiu gospodarczym. Rosji określa Delegacja Rosyjska na miliard 556 milionów, 22 tys. funtów sterlingów, 4) rozmatte szkody, jak wyzyskanie, wartości, zmniejszenie stanu posiadania ludności, straty wynikłe z powodu kleski gospodarczej, odszkodowania za kapitały wywiezione z Rosji, 5) suma za te zadania nie jest pobrana.
Opolem za wszystkie powyższe straty domaga się Delegacja Sowiecka odszkodowania w wysokości łącznej 5 miliardów funtów sterlingów, z czego na samą Anglię przypada 2 i pół miljarda.
Delegacja Rosyjska natomiast twierdzi, iż nie uzna długów zadaniowych przez rząd carski w czasie wojny.

czonawców i jest za wprowadzeniem ich w życie. Komentarz do powyższej noty inspirowany rzekomo przez Mussoliniego stwierdza, że nota włoska jest odpowiedzią na oświadczenie Poincarégo. Mussolini jest za ewakuowaniem Rury i sądzi, że to nastąpi.

Ekscyzy wyborcze w Niemczech

Berlin. Z Bremy donoszą, że na wczorajszym zgromadzeniu wyborczym komunistów ubrojeni w palki i noże zaatakowali pruskiego min. Severinga, którego ledwie zdolali obronić socjaliści.
Po dłuższej walce wyparto komunistów z sali. Severing następnie wygłosił przemówienie, w którym wystąpił przeciwko radykalom - pravicowym i lewicowym.

Wzajemne uwolnienia proponowane przez Niemcy

Berlin. Rząd niemiecki zgodził się na uwolnienie kapitana francuskiego Pendurisa-Dumont skazanego za rzekome spiegiotwo w zamian za uwolnienie Niemców uwięzionych w Zagłębiu Rury.

Sprawiedliwość niemiecka

Wzięcia za artykuł, zwolnienia za zamach

Berlin. Znamienne dla losu mniejszości polskiej w Niemczech jest arsztosznie odpowiadanie redaktora "Dziennika Berlińskiego", p. Gardzielewskiego, p. Gardzielewski został skazany na 6 miesięcy więzienia za artykuł, w którym bronił praw mniejszości polskiej w Niemczech. "Artykuł został ogłoszony w 1922 r. i zasądzenie zaś nastąpiło w ostatnich dniach. Zasądzony postawił widłówek na ograniczenie mu kary na 3 miesiące; uzasadniając swoją prośbę zym stanem zdrowia; co zostało stwierdzone przez lekarza skrajowego, który oświadczył, że p. Gardzielewski potrzebuje specjalnej opieki. Mimo tego urzędowego świadectwa lekarzowski sędziemu w sprawie przed sądem Wielkiej Nocy.
Fakt ten staje się jeszcze ciekawszy przez to, że zamknięto do więzienia polaka, broniącego praw mniejszości polskiej w ramach konstytucji, równocześnie zaś zwolniono z więzienia jednego z najwybitniejszych hitlerowców, Esersa szerszowanego za udział w zbrojnym zamachu. Hitlerowski był jednym z...

Podgrzeźki holenderskie

Srieholm. Z Moskwy donoszą, że Litwinów oświadczył przedstawicielom prasowym, moskiewskimi, iż rząd Sowiecki na konferencji angielsko-rosyjskiej w Londynie wybitnie na porządek dzienny obrad kwestie Besarabii. Sowiety sądzi, że wizerki przyzmiemie z Rumunii państw granicznych z Rosją nie zgadza się z utrzymaniem dobrych stosunków z Sowieciami.
Każde materialne lub moralne poparcie udzielone Rumunii w sprawie Besarabii będą uważały Sowiety za wrogactwo przeciwko Rosji oraz za udzielenie pomocy w obsadzeniu obszaru Rosji.

Zmiany w armii sowieckiej

Berlin. "Deutsche Allg. Ztg." donosi z Moskwy, że Prunze dokonał wielkich zmian w dowództwie czerwonej armii. Gen. Kamieniew i przeważnie wszyscy wyżsi oficerowie, pochodzący z dawnej armii carskiej zostali usunięci z zajmowanych dotychczas stanowisk i zastąpieni przez komunistów.

Sensacyjne słowa Trockiego

Niesłychane propozycje pod adresem Anglii i państwa

Moskwa. Z Baku donoszą, że wystąpił tam z wielkim przemówieniem w Sowietach bolszewik Trocki. Mowa Trockiego propozycja była prowokacyjnymi napędami pod adresem Anglii i rządu angielskiego. Według sprawozdania w "Prawdzie" Trocki powiedział dotychczas o zastąpieniu Anglii. Czyżby nie możemy dużo zrobić od Mac Donald, nie jest on politykiem, nie może wziąć bronią za gardło i odebrać jej banków. Ale w Anglii dotąd istnieje monarchia. Czyż nie

Sprawa odszkodowań niemieckich

Uchwały komisji zezoznawców

Paryz. — Komisja odszkodowań powzięła na ostatnim posiedzeniu jednoznacznie następujące uchwały:
1) przyjąć do wiadomości odpowiedź rządu Rzeszy, zgadzając się na konkluzje zezoznawców; 2) spróbować w granicach swoich uprawnień konkluzje zezoznawców oraz przyjąć proponowane przez nich metody; 3) przekazać konkluzje zezoznawców oficjalnie zainteresowanym rządom zaleca im, konkluzje, które wchodzi w zakres ich kompeten-

DOM PRZEMYSŁOWY HANDLOWY

Zdzisław Ryłski
Częstochowa, Kościuszki 49

Cement Wysoka, Smola, Papa, Gips

Podziękowanie

J. P. Arcyb. Cieplaka
Młodość i zdrowie...
Ta odryczka woli nie pozwoli mi spisać to, co mi dawniej było ugraniczone moją twórczością, przeliczając nielimitowane możliwości, za których nie obowiązek. Podnoszę więc dziś głos i wyrażam najgłębszą moją wdzięczność wszystkim za ten serdeczny współudział w ciężkiej mojej losie i zechciałoby wyrazić szlachetność.

żono. Nie pozwalała mi upaść na duchu, owszem powstrzymywała nas i dawała nam otuchę, pokrzepienie i nadzieję.
Najwyższy zaś dowód tego współczucia miałam tutaj. Przyjęcie, każdego doznałem od całego Narodu i szczególnie od Ciebie, droga Stolicu, nad wszelki mi wyraz wynagrodziło mi przybytecie ciepłoty i pozostał niezatartym do końca życia w mem sercu.
Składam więc najserdeczniejsze podziękowanie Najprzewielebniejszemu Duchowi i Panom Wojskowym, Organizacjom Społecznym, Prasie, Wam, ukochani i drodzy mi Ludzie Pracy, Tobie, Szlachetna Młodzieży, oraz tym wszystkim, którzy nadesłali mi listowne lub telegraficzne powitania.
Bóg zapłać i jeszcze raz Bóg zapłać!
Jan Cieplak, Arcybiskup.

Włoszy akceptują orzeczenie komisji rakocznawców
Rzym. Kontinient Mussoliniego z gen. De Sade...
Włoszy akceptują orzeczenie komisji rakocznawców...
Włoszy akceptują orzeczenie komisji rakocznawców...
Włoszy akceptują orzeczenie komisji rakocznawców...

TELEGRAMY

Ważny projekt Senat przyjął 35 głosami przeciwko 25 projekt, ustalający dopuszczalną liczbę imigrantów do Stanów Zjednoczonych na 1 proc. litary cudzoziemców każdej narodowości według statystyki z 1900 r.
Mandatuje w Tokio
Londyn. Z Tokio telegrafują, że przed urzędem spraw zagranicznych 500 studentów zorganizowało manifestację.

Szkoła Tańców

w lokalu własnym ulica Jasna 49 3-ci dom od ulicy Kościuszki OGRÓD

Baletm. K. KOSTECKIEGO

Lekcje w kompletach i oddzielnie codz. od 10 r. 11 w
Otwarty zapis na kursy I-szy, III-ci, i V-ty.

Dziś we wtorek 22 kwietnia lekcja ogólna-praktyczna
i w czwartki, soboty, niedzielę i święta od 7 i pół wiecz.

można żądać od Mac Donalda, od prze-
wodcy II Międzynarodówki, od naj-
większego autorytetu mienszwickiego
aby będąc już w władzy wziął młotłę
i wymiotti karaluchy ze swojej monar-
chii."

Mac Donald objąwszy władzę zaczął
budować 5 nowych krążowników, w
pełnym biegu jest konstrukcja tanków
rozwiija się gorączkowo lotnictwo wo-
jenne, a tymczasem, gdyby zamiast te-
go Mac Donald zajął się zniesieniem
monarchji, usunięciem Izby Lordów i
przekształcił konstrukcję krążowników
wynikiem tego byłaby oszczędność kil-
ku milionów funtów szterlingów, które
można byłoby użyć na szkoły, mieszka-
nia dla robotników, i pomoc dla bez-
robotnych.

Mówiąc o pertraktacjach londyńskich
Trocki oświadczył, że żądania lichwiar-
zy angielskich co do spłaty starych
długów, spotykają się z kategoryczna
odmową. Trocki podkreślił, że Zwią-
zek gospodarzy z Anglią rozpocząć
się powinien od tabula rasa a nad prze-
złożością należy postawić krzyż.

Qiód na Syberji

Moskwa. Z Syberji zachodniej w dal-
szym ciągu nadchodzi wiadomości o
groźnej sytuacji aprowizacyjnej w tym
kraju. W razie, jeśli nie uda się uzy-
skać natychmiastowej pomocy, klęska
głodowa przybierze szerokie rozmiary.

Trzęsienie ziemi na dn'e oceanu

Paryż. Obrzmiałe trzęsienie ziemi,
o którym sygnalizowały wszystkie sei-
smografy, wedle dochodzących uczonych,
wydarzyło się na dn'e Oceanu Spokoj-
nego i niedotknęło wogóle powierzchni
ziemi. Było ono jednakże tak wiel-
kie i gwałtowne, że żadne dotychczas-
owe trzęsienie ziemi nie może być z
nim porównane.

Samobójstwa z powodu bankructwa

Wiedeń. Baron Rudolf Fiedler, syn
byłego feldmarszałka cesarskiej armji
zastąpił swoją piękną dwudziestolet-
nią żonę i sam się postrzelił śmiertel-
nie. Pani Fiedler, córka wielkiego ślą-
skiego przemysłowca węglowego przed
śmiercią włożyła ślubną suknię, Fie-
dler ubrał się we frak. Powodem roz-
paczliwego czynu była utrata całego
majątku przez spekulację na spadku
franka. Baron Fiedler, leżący lat 27,
leży w szpitalu w stanie beznadziej-
nym.

Kilka dni przedtem Józef Kuhn, dy-
rektor banku Castiglioni, rzucił się z
czwartego piętra na bruk podwórzca.
Kuhn umarł dzisiaj po kilkudniowych
męczarniach.

Protest rządu polskiego w sprawie Klajpedy

Wiedeń. Z Paryża donoszą, że konfe-
rencia ambasadorów przyjęła do wia-
domości protest rządu polskiego w sprawie
Klajpedy.

Przedwczesne wieści.

Warszawa. Urzędowo wyjaśniając, że
umowa w sprawie puszczy Białowieskiej
nie została dotąd podpisana. Toczą się
pertraktacje z poważną grupą angielską,
której przedstawiciel James Calder przy-
był przed paru dniami do Warszawy. —
Pertraktacje mają być w najbliższym
czasie zakończone.

Wybór naczelnego dyrektora Banku Pol- skiego

Warszawa. Na odbytem wczoraj pier-
wszym posiedzeniu Rady Nadzorczej Ban-
ku Polskiego pod przewodnictwem Pre-
zesa Banku p. Stanisława Karpiańskiego wy-
brany został na stanowisko Naczelnego
Dyrektora Banku dr. Władysław Milec-
kowski z Poznania.

Dr. Władysław Milecowski urodzo-
ny w Wielkopolsce, nauki gimnazjalne
opiewał w Bydgoszczy, prawo zaś stu-
dował na uniwersytetach niemieckich. —
Po odbyciu praktyki referendarsko-asso-

skiej w sądownictwie osiadł na stałe w
Poznaniu, gdzie prowadził kancelarję a-
dwokacką, biorąc zarazem wybitny udział
w życiu społecznym b. dzielnicy pruskiej.
Na krótko przed wybuchem wojny świa-
towej dr. Wł. Milecowski został dyrek-
torem Banku Związku Spółek Zarobko-
wych i na tem stanowisku dał się poznać
jako siła wybitna. Po wypędzeniu Niem-
ców wybrany został do Rady Miejskiej
poznafskiej i pełnił w niej do ostatniej
chwili obowiązki przewodniczącego Rady
Miejskiej, obdarzonego powszechnym za-
ufaniem i poważaniem. Po rodzicach dzie-
dziczy majątek ziemski na pograniczu
woj. Pomorskiego i woj. Poznańskiego.
Wczoraj nowianowany Dyrektor Banku
Polskiego przybył do Warszawy i bez-
pośrednio po wyborze wziął udział w na-
radach Rady Nadzorczej Banku.

Urojony napad wojsk litew- skich na Polskę

Warszawa. Z Danji donoszą, że Ber-
liński Tidente" otrzymało z Kowna via
Berlin depeszę, która powiada, że wiza-
ta gen. Florescu i polskiego sztabu ge-
neralnego w Wilnie wywołała na Litwie
wielkie wzburzenie.

Równocześnie depesza z Warszawy
donosi, jakoby wojska litewskie zaatak-
owały oddział wojska polskiego na polskiej
stronie. Oddział polski zmuszony był ja-
koby się cofnąć.

Wszystkie te wiadomości dowodzą
tylko, że na pograniczu polsko-litewskim
trapieniem istotnie ciągłymi napadami „po-
kojowej" Litwy panują stosunki anomal-
ne. Z drugiej strony fakt, że prasa za-
graniczna wypisuje podobne alarmy do-
wodzi, jak „organizowaną" jest nasza
szufla informacyjna zagranicą.

Czy nasze czynniki miarodajne po-
łożą wreszcie kres bandyckim napadom i
czy nasze M. S. Z. 1) wyzyska na are-
nie międzynarodowej prowokacyjne za-
chowanie się Litwinów; 2) zorganizuje
należycie dobrą służbę informacyjną.

Komunikacja Londyn—Bom- bay przez Warszawę

Warszawa. Według informacji prasy
angielskiej projektowanym jest urucho-
mienie linii powietrznej Londyn—Bom-
bay, która przechodziła b. przez War-
szawę.

TELEFONY

na składzie u Int. F. DAWIDOWICZA
II Aleja 31. Telefony 54.

Skandal z kurjerami

Ciekawy „bagaż" dyploma-
tyczny

Z Warszawy donoszą: Bolszewic-
ka „Prawda" ogłosiła artykuł, świad-
czący niezbiecie o chorobliwych stosun-
kach w naszym ministerstwie spraw za-
granicznych. Otóż władze moskiew-
skie przeprowadziły rewizję u jednego
uczestnika czarnej giełdy w Moskwie
i oko w oko zderzyły się w mieszka-
niu, obstawionym przez policję, z kurje-
rem polskim Bosackim i członkiem
delegacji repatriacyjnej Wilczyńskim.
Wdrobno śledztwo i ustalono, że o-
sobie nadmienione przywozły dla czar-
nogeldziarskiego odbiorcy w samochodzie
dla delegacji 3 i pół pudra wanilji (56
kg.), 8 bawelnianych garniturów, 24 par
jedwabnych damskich pończoch i 4
damskie koszule, jedwabne czapki itd.
Bosacki umówił się sprzedać nabrwyty
kfg. wanilji po 12 czterocentów czyli 54
dolarzy, sama zatem transakcja smako-
tyktem waniljowym przetrzała sumę 3000
dolarów! Cały transport p. Bosackie-
go przybył do Moskwy jako bagaż dy-
plomatyczny pod pieczęcią urzędową i
nienaruszalnie podłami państwowym.
Pan Bosacki oczywiście nadużył
zaufania dyrektora dep. p. Zielińskiego,
który mu powierzył kurjerkę z po-
mińczeniem innego na uwzględnienie za-

slugujacego kandydata. „Prawda" pod-
kreśla, że była to istna zorganizowana
kompanja przemysłowa, do której na-
leżeli także urzędnicy i eksperci ko-
misji repatriacyjnej i reewakuacyjnej
Paprocki i Wierzbicki, tudzież szofer
Karpowicz. Nadto, skarży się pismo,
że to nie pierwsza już sprawka pol-
skiej „diplomacji" i między innymi
wspomina wypadek kapłana sztabu
generalnego Kotwicz-Dobrzańskiego,
wydalonego z Sowdepi za szmugiel.
Jak dowiaduje się prasa polska z naj-
wiarogodniejszych źródeł, nowy poseł
polski p. Darowski, zajął się energicz-
nie tą sprawą i polecił natychmiast
winnym opuścić Rosję, a o ocenę ich
przebiegu złożył w ręce M. S. Z.

KRONIKA.

— Ze swiat.

Uroczyste nabozeństwa Wielkanocne
zgrupowały we wszystkich świąt-
nicach miejscowych tłumy wiernych. —
Zwłaszcza olbrzymi natłok panował na
nabożeństwach rezurekcyjnych, odpra-
wianych w każdym kościele przez naj-
starszego godnością kapłana. Na Ja-
snej Górze, w kościele im. Marji i św.
Jakuba odbyły się rezurekcje w sobo-
tę wieczorem, zaś w kościołach para-
fjalnych św. Zygmunta, św. Rodziny i
św. Barbary — w niedzielę przed godz.
6-tą rano. Również sumy uroczyste tak
w niedzielę, jak i poniedziałek wyłu-
chane były przez liczne rzesze wier-
nych.

Przykra niespodziankę sprawiła jed-
nak aura. Po ciepłym i pogodnym dniu
sobotnim już w niedzielę od samego
rana zapawało przenikliwie zimno
urozmaicane lodowatym deszczem.
Jeszcze gorzej było w poniedziałek. —
Silny wichur dał zapamiętałe, niosąc
całe masy kurzwaj wodnej, bądź też
strugi rzetelnego deszczu i sprawiając
wyświataczonymi rzeszom zgola nie-
pożądany dyngus. Ruch świąteczny za-
marł, więc zupełnie, każdy bowiem
miał moknąć i zbiegnąć wołał spokoj-
nie w zaciszu domowym pożywać przy
smaku wielkanocnym. I od czasu do czasu
strządził sobie rozgrzewający dyngus
wewnętrzny.

Niebywałą natomiast frekwencją cie-
szyły się w obydwu dni kinematogra-
fy, a przeżywane tu wzruszenia psy-
chiczne pozwalały zapomnieć choć na
chwilę o niepogodzie, niweczącej wszel-
kie zamierzenia już nie tylko jakiejś
świątecznej wycieczki poza miasto, lecz
nawet i zwykłego spaceru w Alejach.

— **Świątce w więzieniu.** —
W niedzielę Wielkanocną po Mszy św.,
odprawionej przez kapelana więziennego
ks. Godziszewskiego w kaplicy więzien-
nej, odbyło się poświęcenie pokarmów i
dzielenie jakłiem.

Przemawiali do więźniów ks. God-
ziszewski oraz pp. Guzowski i Reszke. —
Obecni na tej uroczystości byli: pro-
kurator Dziubiński, sędziowie Kędziński
i Rozpra, ks. Fajgel, członkowie patrolu
więziennego: pp. Jastrzębska, Zawadz-
ka i inni oraz władze więzienne z p. Ma-
zurkiewiczem, nac. więzienia na czele.
W godzinach popołudniowych w nie-
dzielę i poniedziałek wielkanocny p. W.
Guzowski wygłosił dla więźniów odczy-
ty, które wysłuchane zostały z wielką
uwagą, poczem śpiewano w kaplicy wię-
ziennej pieśni religijne.

Odczyty i śpiewy zbiorowe wywarły
na więźniach wielkie wrażenie, a pieśń
„Wesoły nam dzień dziś nastał" spiewa-
li więźniowie z rozrzedzeniem.
— **Drugie zeszyt** „Przeglądu
Politycznego" wyszedł już z druku.
Podwójny jest on w dziale politycz-
nym przedewszystkiem omówieniem za-
gadnień polityki angielskiej, którą poza
artykułami prof. Marcelego Handelsma-
na i prof. Romana Dybowskiego, cha-
rakteryzuje z angielskiego punktu wi-
dziska wybitny polityk angielski C. K.
Webster, prof. stosunków międzynaro-
dowych w Uniwersytecie Walfskim, w ar-
tykule p.t. „Rząd Labour Partji i polity-
ka zagraniczna Anglii", ujawniającym

podstawy i źródła obecnej polityki an-
gielskiej w stosunku do Francji, Nie-
miec, Rosji i Polski. Poza tem w dziale
ekonomicznym znajduje się wyczerpują-
cy artykuł Zenona Pietkiewicza p.t. „Ro-
zwoj wytwórczości w Polsce." Bogata kro-
nika polityczna, ekonomiczna i biblio-
graficzna dopełniają całości drugiego
zeszytu tego wartościowego wydawnic-
wa.

Adres „Przeglądu Politycznego" War-
szawa, Nowy-Swiat 47.

— Zniżka taryfy kolejowej na przejazd grupami

Min. przemysłu i handlu, w porozu-
mieniu z min. kolei, podpisało rozpo-
rządzenie w sprawie niższej taryfy ko-
lejowej na przejazd grupami w pocią-
gach osobowych. Chodzi o to, ażeby
dać możliwość tańszego przejazdu kole-
ją grupom robotników, zwłaszcza z o-
kazyj rozpoczynających się robót rol-
nych, a także wycieczkom młodzieży
i t. p.

— Ubezpieczenia

Wobec braku w kraju silnych zakła-
dów reasekuracyjnych zakłady ubezpie-
czeń zmuszone są reasekurować prze-
ważnie w zagranicznych zakładach re-
asekuracyjnych, przekazując im w za-
mian za przyjmowaniem przez nie ryzy-
ka znaczną część składkę ubezpiecze-
niowych. Stan ten szczególnie po wpro-
wadzeniu w obrót dobrego pieniądza
oddziaływać miałby ujemnie na bilans
płatniczy państwa, gdyż kilkadziesiąt
milionów złotych odpływałoby za gran-
icę.

To też państwowy urząd kontroli
ubezpieczeń, uważając za konieczne
jak najrychlejsze przeprowadzenie sana-
cji w tej dziedzinie, wystąpił z inicja-
tywą powołania do życia dużego ak-
cyjnego zakładu reasekuracyjnego przy
udziale prywatnych publicznych
zakładów ubezpieczeń oraz instytucji
kredytowych i dla omówienia powyż-
szej sprawy zaprosił przedstawicieli in-
teresowanych instytucji. Zebrani po
wyczerpującej dyskusji uznali koniecz-
ność bezwzględnego powołania do ży-
cia projektowanej instytucji i wybrali
komisję, mającą zająć się realizacją
projektu.

— **Zawieja śnieżna.** We wtorek
od wczesnego rana i z matemi tylko
przerwanymi do południa prawie za-
lała najniższą zawieją śnieżną.
Gdy się pomysłi, że mamy już 22 kwie-
tnia, to przynajmniej trzeba, że zima w tym
roku jest wyjątkowo uparta i zbyt wiele
sobie pozwala. W rolnictwie podobne
zawieje śnieżne w obecnym czasie gro-
zić mogą smutnymi następstwami.

Skutki świątecznej strzelaniny

Wybuch cali-chlorium para-
nit. ciężko 2 osoby

Przed świętami domosiliśmy o stra-
żnym wypadku, jaki miał miejsce w
Przyrowie, a spowodowany został
przez nieumiejętne obchodzenie się z
calichlorium przy przygotowywaniu
wielkanocnych petard wybuchowych.
Wypadek ten pokazał za sobą śmierć
jednego chłopca i ciężkie pokalecze-
nie drugiego. — Obecnie mamy do za-
notowania niemiłej tragicznej wypadku
podobny w samej Częstochowie.

Oto w ub. sobotę 26-letni Ignacy Nag-
liel, zam. przy ul. Głębokiej Nr. 3,
przygotowywał petardy wybuchowe z
calichlorium i jakiejś mieszaniny, aby
wytwarzać w czasie rezurekcji. Waku-
etnie nieostrożnego obchodzenia się mie-
szanina wybuchła i pokaleczyła cięż-
ko domorośłego pyrotechnika. Wyp-
adek poranil również przebywającego
wówczas w mieszkaniu 11-letniego Jana
Kokota. Ofiary strasznego wypadku
umieszczono na kuracji w szpitalu
Panny Marji. Stan Nagliela jest groź-
ny.

— **Jakry.** Wojski grający na
rogu" zdobył ośladkę świątecznego nume-
ru „Jakry", a dalej znajdujemy szereg
artykułów, poświęconych twórce postaci
Wojłowego Mickiewicza: a więc „Skol
na lata Mickiewicza", „Świtł sowo-

gródzka", „Tuhanowicze", „Nowogródek". Nawet artykuł o radiotelegrafii w bardzo ciekawy sposób nawiązuje do gry Wojciecha: „Czy gra Wojciecha podobna do działania anteny?". Opis „staropolskiego święconego", rady jak hodować w akwarjum pływaka żółtobrzęka, dwie powieści, różne stałe działy składają się na treść pisma. Młodzież ma narzecznie w „Iskrach" pismo, jakiego jej słuszenie może starsze pokolenie zazdrościć: za naszych czasów takiego nie było.

— **Miljonówka.** Na ostatni sejmiebotni ciężnienu wygrana padła na numer 2,062,251.

Numer ten był sprzedany w PKKP. w Krakowie.

Opłaty pocztowe za czasopisma. Od dnia 1 maja r.b. będą pobierane nowe opłaty za przesyłanie czasopism pocztą.

Opłaty będą następujące: 1) za każdy egzemplarz czasopisma do wagi 25 gr. pobierać się będzie gotówką 18 proc. opłaty za druki do 50 gr., 2) za każdy egzemplarz do wagi 50 gr. i 100 gr. — 20 proc. opłaty za druki do wagi 50 gr., względnie 100 gr., 3) za każdy egzemplarz wagi ponad 100 gr. — 15 procent opłaty za druki odpowiedniej wagi.

Za czasopisma, wychodzące dwa razy dziennie, oblicza się należyłość według łącznej wagi obydwóch numerów.

— **Jadąc na święta, wypadł z wagonu.**

W ub. niedziele stały mieszkaniec Bleszna, 39-letni Józef Blukacz, jadąc z Królewskiej Huty na święta do rodziny, uległ strasznemu wypadkowi. Otą w czasie biegu pociągu drzwi wagonu otworzyły się raptownie i Blukacz wypadł na tor kolejowy, doznając straszkania lewej nogi, a poranienia prawej i ogólnego pothuczenia. — Ofiarę wypadku w stanie groźnym przewieziono do Częstochowy i umieszczone w szpitalu Panny Marii.

dziedzinie lotnictwa i mogących w rezultacie spowodować nową katastrofę cywilizacji i rozmiarach dotychczas niewidzianych. Interpelant proponował zawarcie między mocarstwami porozumienia, podobnego do konwencji morskiej, pod pisane w Waszyngtonie, co było pożytecznym konceptem, jako istniejące szczególnie, jeśli chodzi o Anglię i Francję. Premier wyraził nadzieję, że Rząd Angielski będzie mógł zainicjować pożądaną akcję w zakresie nie tylko zbrojeń powietrznych, lecz zbrojeń w ogóle, nie wcześniej jednak, niż po rozwiązaniu obecnych trudności, jakie przeżywa Europa. Oczywiście, jest rzeczą niestycha-nej wagi usunięcie przedtem wszelkich powodów do nieporozumień, między Anglią i Francją. Jednakże poza Francją i Anglią są jeszcze inne mocarstwa, biorące udział w tych niefortunnnych wysiłkach zbrojeniowych. Dlatego też sądzę, że byłoby najlepiej dojsć do porozumienia podobnego do osiągniętego w Waszyngtonie. Tego rodzaju konwencja dałaby do pewnego stopnia gwarancję bezpieczeństwa zarówno nam, jak Francji, Włochom i innym mocarstwom.

ROZMAITOSCI

(-) **Mapa, wykonana przez Krzysztofa Kolumba.** Karol de La Ronciere, jeden z bibliotekarzy Biblioteki narodowej w Paryżu, odkrył w jej zbiorach mapę, wykonaną własnoręcznie przez Krzysztofa Kolumba, a uważaną dotąd za mapę, którą miał narysować nieznanego nazwiska Portugalczyk w XVI wieku.

Mapa ta, którą narysował, wedle istniejącego wówczas podania, koło r. 1490, słynny odkrywca, przedstawia wyspę, noszącą nazwę Antylja. Wypsa ta, leżąca na zachód od Portugalii, miała być skolonizowana przez 7 biskupów portugalskich, którzy uciekli z kraju przed prześladowaniem Maurów. Celem pierwszej wyprawy Kolumba miało być odnalezienie tej wyspy, w której piasku znajdowały się podobno liczne ziarnka złota.

Odkrycie swe zakomunikował uczony bibliotekarz paryskiej Akademii napisów.

(-) **Prezydent Coolidge do chłopców.** Delegacja młodzieży szkolnej przybyła w tych dniach — jak donoszą z Waszyngtonu — do Białego Domu, aby zaprosić prezydenta Stanów Zjednoczonych, Coolidge'a, na prezesa honorowego „Tygodnia chłopców", który ma się odbywać w Waszyngtonie od 27 kwietnia do 3 maja.

Dziękując za zaproszenie, prezydent przemówił do delegacji, a niektóre zdania wyrzeczone w tej mowie warte są powtórzenia i zapamiętania:

„Pamiętajcie — mówił prezydent — że chłopiec jest ojcem dorosłego mężczyzny. Ze gdy każdy z was dorosnie, to takim będzie mężczyzna, jakim był chłopcem.

Pamiętajcie, że Ameryka jest waszą ojczyzną i że taka będzie ta wasza ojczyzna, jaką ją zrobicie. Dobry chłopiec będzie dobrym obywatelem kraju.

Zdaje mi się, że to prezydent Mac Kinley powiedział: Nic nie będzie z chłopca, który nie jest dobrym dla swej matki. Pamiętajcie o tem".

(-) **Wizytka śniadania.** — Pisma angielskie podają opis niezwykle śniadania w słynnym Carlton Club. Pięćdziesięciu pięciu robotników podjęło śniadaniem w Carlton-Clubie w ub. sobotę. Komitet chciał przez to wyrazić swe uznanie dla sposobu, w jaki firma Trollope przeprowadziła odnowę fasady klubu. Ceglarze, murarze, szklarze i maлярze z pomocnikami zasięli do stołu wraz z członkami klubu. Z początku pojawili się małymi grupkami przed klubem, paląc fajeczki i ubrani w odświętne ubrania, stali tam, nie objawiając cięci do wejścia do środka. W końcu głosy kierownik p. Goodman został wezwany przez Lorda Youngera, przewodniczącego klubu, na jego prośbę wszyscy podążyli do hall'u. Tutaj zajęli się nimi członkowie klubu, witając ich serdecznie. Śniadanie podano w sali jadalnej, gdzie z licznych portretów zdjęty na scenę sławni ludzie. Przy osobnych stołach zajęto miejsce w jednej części sali, a inni członkowie jedli w tym samym pokoju. Do każdego stołu gości przysłano się jeden członek klubu. — Lord Younger medlował między dwoma kierownikami. Mami było dla wszystkich jednakowe. Lecz słońcy okazywali wię-

sze upodobanie do piwa niż do wina, większość piła porter do kawy czarnej. — Lord Younger, wznosząc toast gości, zaznaczył, że komitet pragnął tem śniadaniem wyrazić swe uznanie dla tych, którzy brali udział w odbudowie fasady klubu, wypadek całkiem zresztą niezwykły w tym gmachu. — Kierownik p. Goodman podniósł, że wszyscy z dumą będą pamiętać ten dzień. Lord Hamilton zauważył:

— Jesteśmy najarystokratyczniejszym i najbardziej wyścigowym klubem na całym świecie, lecz nie jesteśmy ciśni w naszych poglądach.

(-) **„Nowa era"**
Moskwa. Niemiecki ambasador oświadczył tu w czasie uroczystego obchodu 2 rocznicy zawarcia traktatu w Rapallo, że traktat ten był początkiem nowej ery nie tylko dla Niemiec i związku sowieckiego, lecz także i dla całego świata. Zawierając ten traktat — mówił ambasador — oba narody chciały przy oparciu się na pełnym wzajemnym zaufaniu, oraz świadomym celu, współdziałać przy tworzeniu nowych wartości kulturalnych dla ludzkości.

(-) **Tajemnicze włamanie w angle skiem poselstwie w Gdańsku.**

Gdańsk. Gdańska straż pożarna zaalarmowana została pożarem, który wybuchł w gmachn poselstwa angielskiego. Jak się okazało, pożar wybuchł skutkiem włamania się do biura konsulatu. Mianowicie nagromadzone przy kasie ogniotrwałej środki wybuchowe eksplodowały w czasie manipulacji włamywaczy, skutkiem czego wybuchł w pokoju pożar. — Ślady krwi pozostałe w pokoju wskazywały, iż skutkiem eksplozji włamywacze zostali ranni, zdołali jednak mimo to — zbieść. Do tej pory nie ustalono, czy włamanie miało charakter rabunkowy, czy też chodziło tu o kradzież jakichś tajnych dokumentów.

(-) **Zgon znanego fabrykanta.** Jak donoszą z Nowego Jorku, zmarł tam, przeżywszy 95 lat, wynalazca znaney maszyny do pisania, Remington.

Zmarły zapisał cały swój znaczny majątek uniwersytetowi miasta Syracuse, w stanie Nowego Jorku.

(-) **Wykopaliska w Ur.** Misja archeologiczna, wysłana wspólnie przez Muzeum Brytyjskie i uniwersytet w Filadelfiji, dokonała ciekawych odkryć w ruinach starożytnego miasta Ur, nad brzegiem Eufratu w Mezopotamji.

Miasto Ur jest wymienione w Bibliji, która mówi, że praojciec żydów, Abraham, opuścił Ur i osiedlił się w ziemi Kanaan.

Początkowo odkryto wyższe pokłady, gdzie znaleziono ciekawe zabytki z czasów babilońskich, mianowicie na czynia złote, kosztowności i inne przedmioty, cełgły ze znakami króla Nabuhodonozora. W głębszych pokładach natrafiono na zabytki z czasów dynastji panujących w Ur, około roku 2800 przed Chr. Obecnie, w jeszcze głębszych warstwach, natrafiono na starożytny cementarz, oraz resztki świątyni i muru z czasów króla Aannepeda z I dynastji, panującej w Ur na 5000 lat przed Chrystusem. Znaleziono resztki reliefów z miedzi, przedziwniające zwierzęta domowe. Są to najstarsze, dotąd znane zabytki — w Azji przedniej.

Wielki chrześcijański sklep Skł F. Babczyński

Kościełuski 11.
Poleca skóry miękkie, twarde, krajowe i zagraniczne, przybory szweickie, formy do obuwia i prawidelnka najmodniejszych fasonów formarzy warszawskich. Głaspapier szweicki i stolarski, tekturę szpagał i papier do pakowania.

Towar pierwszej jakości. Ceny przystępne. Stałgaj sprężyn

Firma ogrystała od 1893 roku Nagrodzona medalem 1904 r.

Izydor Grabiner

Częstochowa i Alaja Nr. 6.
wyrób: PARASOLI i PARASOLEK
Uwaga: Firma powyższa niema nic wspólnego z parawozem parosoli B. Grabinera ogłoszonym się za maną i mieszczącym się w Alaj 10 8 w podwórku.

Promienie termiczne

Pewien inżynier angielski, nazwiskiem Grindell Matthews, wynaleśc miał, jak donosi „Petit Parisien", nowy rodzaj promieni niewidzialnych, które nazwał „promieniami termicznymi". Działanie tych promieni tak scharakteryzował jeden ze współpracowników: wynalazcy w wywiadzie z przedstawicielem wspomnianego dziennika:

„Udało się nam — mówił on — na odległość 25 metrów zabić momentalnie mysz, spalić korzenie pewnych roślin, spowodować wybuch ładunku karabinowego, podpalić szope, zapalić lampę elektryczną itp.

„Niewątpliwie jednak uda się nam za pomocą dalszych doświadczeń dojsć do możliwości wysadzania w powietrze składów amunicyjnych na każdą odległość oraz niszczenia całych armji.

Omawiając ten groźny wynalazek, pisze „Excelsior" paryski:

„Skoro będzie można niszczyć całą armje, to także ulegnie zagładzie cała ludność cywilna danego kraju. Nadszedł dzień, gdy jakiś uczyony, ułokowawszy się na wieży i skierowawszy swe zabójcze promienie na Paryż, zniszczy w jednej chwili domy z ich bogactwami, mózgi mieszkańców z ich ideałmi, serca z radościami lub smutkiem. Ogromny kraj stanie się pustynią bez polj uprawnych, bez budynków. Na cóż nam tedy armaty, karabiny maszynowe, samoloty?... Stanowią one aparat barbarzyński, nieliczący z cywilizacją. Będzie się bowiem niszczyło życie z elegancją, godną naszej wielkiej i pięknej epoki. Ani jednego krzyku, ani jednego jęku, ani kropli krwi. Raz tylko przejdzie „promień termiczny" i pocichutku zniszczy na powierzchni ziemi ludzi razem z ich drobnymi pracami i przedsięwzięciami.

„Ludzkość kroczy ku czasom, gdy życie będzie straszniejszem od śmierci, gdy będziemy schnełi ze strachu, jak grozi Pismo.

„Jeżeli jednak cudem jakim uratuje się pewna liczba ludzi, to, co uczynią?... Czy będą jeszcze oddawali się studjom naukowym, prowadzącym do takich wyników, czy też powrócą do prostych prac pierwszych wieków ludzkości, zamknawszy wszystkie książki raz na zawsze w obawie przed pracą własnego mózgu?...

Jedyną pociechą w tym wypadku jest podejrzenie, czy owe „promienie termiczne" rzeczywiście zostały wynalazzionej i czy nie są „kaczką dziemkarską", puszczoną w świat przez dziennik paryski gmołi sensacją? Podobnie „kaczką", choć mniej groźną, pojawiały się już nieraz na jego szpaltach.

Zawiadomienie

Niniejszym podaje do wiadomości, że otwarty został **w RAKOWIE** przy ul. KOŚCIELNEJ Nr. 1.

Skład Wędlin

skład mój zaopatrzony będzie stale w wielki wybór świeżych i wyborowych wędlin.

Polecając się łaskawym względom Szl Kliłenteli pozostaje z poważaniem

Jan Bator.

Najstarszy w Częstochowie

Zakład Wyrobów Gipsowych

J. Dymowicza

przy ul. św. Barbary 4
poleca
Figury religijne i fantazyjne najrozmaitszych wielkości.

Wielki wybór masek. Zmiana na czas wykład. CENY KONKURENCYJNE. Firma ogrystała od 1894 roku.

Prosimy o uregulowanie zaległej prenumeraty.

Giełdowy kurs walut
W dniu 22-go b.m. płacono w Warszawie

Dolar	9.360.000—9.300.000
Funt szterling	40.750.000
Frank francuski	593.500
Złoty frank	1.800.000
Frank szwajcarski	1.640.000
Frank belgijski	500.000
Korona czeska	270.000
Korona austr.	151

Tendencja mocniejsza
Kurs franka waloryzacyjnego na dzień 22 kwietnia 1.800 000.

Z KRAJU.

(-) **Smiertelna jazda na wagonie.** Przedwczois, kandydat pociągu zdążającego z Lwowa do Tarnopola przytrzymał 16-letnią Marię Kmieć, jadącą bez biletu z dworca Podzamcze do Podborzec. Odransportowano ją do Barszczowic, gdzie oddano ją w ręce po sterunkowego i urzędnika ruchu, w celu spisania protokołu i ewentualnego wyegzekwowania należyłości za przejazd koła.

Po przeprowadzonych formalnościach pozostawiono ją w woiności. Dziewczyna bojąc się wieczorem wracać pieszo do domu, siadła ponownie bez biletu do pociągu osobowego, zdążającego do Lwowa. Poprzednie przejścia podzielały na nią denerwując. Widząc nadchodzącego do niej kandydata w celu przecięcia jej biletu jazdy, bojąc się znów być przytrzymałą, skoczyła z wagonu podczas biegu pociągu. Skok ten był jednak fatalny, gdyż niezaczepna dostała się pod koła pociągu i zginęła, poszarpana w straszliwy sposób.

(-) **Straszna śmierć pomocnika młynarskiego.** W Kołowie w młynie zdarzył się 2 dni temu straszny wypadek. W chwili, kiedy 18-letni uczeń młynarski — Kościuch zbliżył się do koła młyńskiego, aby je naoliwić — przechrzył się silnie naprzeciw, a straszawy równowagę, runął w tryby koła. Z pod kół wydobyto tylko miążgę.

O ograniczenie zbrojeń w powietrzu

London. Na ostatniem posiedzeniu Izby Gmin b. Podsekretarz Stanu dla sprawji liberalnej gen. Seely zwrócił się do Macdonalda z zapytaniem: Czy Rząd podaje kroki dla powstrzymania gwałtownych zbrojeń w

